

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕРЕЖІ ШКІЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ ВЕЛИКОГО МІСТА

Система навчальних закладів завжди займала важливе місце у соціально-економічному розвитку держави. В наш час проблема перебудови та вдосконалення мережі освітніх закладів є досить актуальною, враховуючи зміни в суспільстві та системі освіти з моменту здобуття Україною незалежності. Проте будівництво нових будівель під дошкільні та шкільні заклади в Україні майже не ведеться. Здебільшого використовуються будівлі, побудовані ще в радянські часи, але з багатьох позицій вони не задовольняють сучасним соціально-педагогічним вимогам.

Проблема формування гармонійного навчального середовища тісно пов'язана з екологічними аспектами шкільного будівництва. З огляду на вищесказане, набувають актуальності альтернативні системи освіти, зокрема антропософське вчення Рудольфа Штайнера і Вальдорфська педагогіка. Ця система освіти поєднує вчення про антропологічні особливості дитини з архітектурною концепцією функціонального та об'ємно-просторового формування шкільних будівель.

Мета дослідження: розробка пропозицій по удосконаленню існуючої системи закладів середньої освіти та проектуванню сучасних навчально-виховних закладів відповідно до сучасних альтернативних напрямків у системі освіти (Вальдорфської педагогіки), які відповідатимуть сучасному рівню розвитку суспільства та враховуватимуть подальший розвиток.

Завдання дослідження:

- дослідження історичних закономірностей розвитку та існуючого стану мережі закладів середньої освіти в м. Полтава;
- аналіз вітчизняного та закордонного досвіду проектування, будівництва та реконструкції шкільних будівель;
- розробка концепції розміщення шкіл альтернативних напрямків у системі освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку середніх закладів освіти в Україні;
- визначення прийомів архітектурно-планувальної організації шкільних будівель з урахуванням антропософських ідей.

Об'єкт дослідження: заклади середньої та дошкільної освіти у великому місті з альтернативною методикою навчання.

Предмет дослідження: містобудівельні аспекти формування мережі об'єктів середньої освіти з альтернативними методиками навчання.

Методи дослідження:

- Порівняння мереж закладів середньої освіти в Україні із закордонними прикладами;

- Моделювання - конструювання та дослідження нової мережі навчальних закладів у великому місті;
- Гіпотетичний метод, заснований на розробці нової гіпотези про формування мережі навчальних закладів.

Проаналізовано систему освіти України у порівнянні з системами інших розвинутих країн (США, Німеччина, Великобританія, Франція); виявлені зв'язки між системою освіти та тенденціями в будівництві шкіл, що відносяться до відповідної системи.

З усіх проаналізованих концепцій було виділено Вальдорфську школу Р. Штайнера. Згідно з постановою Міністерства освіти, в кожній області в експериментальному порядку повинен з'явитися навчальний заклад, який працював би за принципами Вальдорфської педагогіки. Найяскравішим представником цієї системи в Україні є школа «Ступені» в Одесі.

Показано шлях розвитку та впровадження Вальдорфської педагогіки в різних країнах світу, виявлені основні засади викладання. Програма навчання будується таким чином, щоб ураховувати індивідуальні потреби кожного учня. Досвід вальдорфського руху (75 р. існування) показав, що його принципи можуть бути адаптовані до культур різних народів. Програми цих шкіл націлені на розвиток природних здібностей людини, а не на просто передачу знань. Відмінна риса - широта підходу й міждисциплінарність. Викладання засновано на принципах наступності й особистого впливу педагога. Всі заняття в дошкільний період веде той самий педагог, з 6 до 14 років з ним працює той самий класний керівник. В 14-18 років учень одержує допомогу й підтримку свого класного наставника. Педагог може сам вирішувати, чому і як учити в цей момент дитину, щоб максимально використати її творчі можливості.

Література

1. С.К.Саркісов. *Принципи проектування та оптимізація мережі шкільних будинків*/ С.К. Саркісов. – К.: НМК ВО, 1990. –225с.
2. Загвоздкин В.К. *Альтернативы Вальдорфской педагогики*// *Психологическая наука и образование. 2002. №1.*